

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Γράφει ο Ιωάννης Μ. Ασλανίδης

Οι πληροφορίες για τα πρώτα ταξίδια των Ελλήνων στον Άξενο τότε Πόντο, χάνονται χρονολογικά μέσα στα νέφη της προϊστορίας και της Μυθολογίας. Μέσα από τους μύθους που από στόμα σε στόμα έφθασαν μέχρι την εποχή της πρώτης γραφής, καταγράφηκαν και μέχρι σήμερα μας συντροφεύουν στις αναδρομικές αναζητήσεις μας στο χθες της ανθρωπότητας.

Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία ο Φρίξος και η Έλλη ήταν παιδιά του Αθάμαντα βασιλιά του Ορχομενού Βοιωτίας και της Ωκεανίδας Νεφέλης, θεάς των Νεφών. Αργότερα ο Αθάμας έλαβε σύζυγο την Ινώ θυγατέρα του Κάδμου βασιλέα των Θηβών, από την οποία απέκτησε επίσης άλλα δύο παιδιά το Λέαρχο και το Μελικέρτη.

Η Ινώ από ζήλια για τα παιδιά της Νεφέλης κατέστρωσε ένα ασυνήθιστο σχέδιο: έπεισε τις γυναίκες της πόλης να ψήσουν τους σπόρους σταριού που προορίζονταν για σπορά, ώστε να μη φυτρώσουν. Ο Αδάμας, μπρος στο πρόβλημα που παρουσιάστηκε, έστειλε απεσταλμένους στο Μαντείο των Δελφών, για να αποκαλυφθεί η αιτία της σιτοδείας.

Η Ινώ έπεισε τους απεσταλμένους με δωροδοκία να πουν πως η σιτοδεία θα σταματήσει αν ο Φρίξος θυσιαστεί στο Βωμό του Δία.

Έτσι ο Αδάμας αναγκάστηκε να διατάξει την έναρξη προετοιμασίας της τελετής θυσίας του υιού του Φρίξου.

Η Νεφέλη που από μακριά έμαθε τα συμβάντα, έστειλε τον ομιλούντα Χρυσόμαλλο Πτερωτό Κριό, δώρο του Ερμή, για να μεταφέρει τα παιδιά της Φρίξο και Έλλη μακριά από τη Βοιωτία.

Κατά την πορεία διαφυγής τους, καθώς πετούσαν επάνω από τα παράλια της Ανατολικής Θράκης, η Έλλη δεν μπόρεσε να κρατηθεί στη ράχη του κριού και έπεσε στην θάλασσα, **από τότε το θαλάσσιο αυτό μέρος ονομάστηκε Ελλήσποντος**. Ο Φρίξος συνέχισε την πορεία του και ο κριός τον έφερε στην περιοχή τη Κολχίδας στην αρχαία πόλη Αία ή Φάσις (σημερινό BATUM), όπου ο Βασιλιάς Αιήτης τον δέχθηκε πρόθυμα και του έδωσε ως σύζυγο την υγατέρα του Χαλκιοπή. Εκεί ο Φρίξος θυσίασε το κριάρι στο Φύξιο Δία (προστάτη των Φυγάδων) και δώρισε το Χρυσόμαλλο Δέρας του κριαριού στον Βασιλέα της Κολχίδας Αιήτη.

Από εδώ και πέρα η Μυθολογία ασχολείται με το Μυθικό πρόσωπο του Ιάσωνα ο οποίος θα πάρει το Χρυσόμαλλο Δέρας.

Ο θρυλικός αρχηγός της Αργοναυτικής εκστρατείας ήτο υιός του Αίσωνος και της Αλκμήνης και εγγονός του Κρηθέως ιδρυτού και βασιλέα της πανάρχαιας Θεσσαλικής πόλης Ιωλκού (περιοχή του σημερινού Βόλου). Κατά την παράδοση στον θρόνο τον Κρηθέα τον διεδέχθη σφετεριστικά ο υιός του Πελίας αφού εξεδίωξε από τον θρόνο τον Αίσωνα πατέρα του Ιάσωνα.

Επειδή ο Αίσων φοβήθηκε για τη ζωή του υιού του Ιάσωνα τον ενεπιστεύθη στον σοφό Κένταυρο Χείρωνα, ο οποίος του έδωσε άριστη ανατροφή. Επειδή! ο Πελίας σφετερίστηκε τον θρόνο της Ιωλκού εις βάρος του Αδελφού του Αίσωνος πατέρα του Ιάσωνα και βασανιζόμενος από φόβους για το αδίκημα του κατέφυγε στο Μαντείο των Δελφών για να μάθει, από ποιόν διατρέχει κίνδυνο.

Ο χρησμός ήταν σαφής: «Τον μονοκρήπιδα πάντως εν φυλακά σχέθεμεν μεγάλα ευτ' άν αιπεινών από σταθμών ες ευδείελον χθόνα μόλη κλειπάς Ιωλκού ξεινος αιτ' ών αστος» (Να φυλάγεσαι πάντα πολύ από εκείνον που θα κατέβαινε μονοσάνδαλος από τα ψηλώματα κατά την λιόχαρη γη της φημισμένης Ιωλκού, είτε ξένος θάναι αυτός, είτε και από τον τόπο αυτό).

Αρχικά ο Πελίας αδιαφόρησε για τον χρησμό, αργότερα όμως όπως μας πληροφορεί ο Απολλόδωρος τον προβλημάτισε πολύ. Όταν δηλαδή προσέφερε θυσίες στον Ποσειδώνα πλησίον της θάλασσας, εκάλεσε πολλούς να λάβουν μέρος και μεταξύ αυτών και τον Ιάσωνα. Ο Ιάσων ζούσε στους Αγρούς και ασχολείτο με την Γεωργία, έσπευσε όμως να λάβει μέρος στην θυσία.

Όταν περνούσε τον π. Άναύρο, του παρέσυραν τα νερά του ποταμού το ένα σανδάλι και βγήκε στην άλλη όχθη μονοσάνδαλος, έτσι δε παρουσιάσθηκε στο Πελία, ο οποίος τότε θυμήθηκε τον χρησμό που του είχε δοθεί από το Μαντείο των Δελφών. Ο Πελίας τότε κρύπτοντας την ταραχή του, τον ρώτησε, «ποιος είναι» Και! ο Ιάσων του απάντησε: «έχω την τιμή να είμαι μαθητής του σοφού Χείρωνα, έρχομαι από το άντρο του, όπου με ανέθρεψαν η Φιλύρα και η Χαρικλώ οι θυγατέρες του. Έχω συμπληρώσει το εικοστό έτος της Ηλικίας μου και έως τώρα δεν έκαμα τίποτε το ανάξιο, ούτε με λόγους ούτε με έργα.

Όταν ο Ιάσων τελικά, όπως αφηγείται τα γεγονότα ο Πίνδαρος με την απaráμιλλη ποιητική του γραφίδα, εζήτησε από τον Πελία να του αποδώσει τον θρόνο. Αυτός δεν τον αρνείται, αλλά απαιτεί από τον Ιάσωνα να φέρει από την Κολχίδα το Χρυσόμαλλο δέρας και μετά θα πραγματοποιήσει το αίτημά του.

Με τις συμβουλές του σοφού Χείρωνα ο Ιάσων ετοιμάζει την μεγάλη αργοναυτική Εκστρατεία.

Με το θρυλικό πλοίο η «Αργώ» ο Θεσσαλός ήρωας και οι άλλοι διάσημοι ήρωες του πανάρχαιου Ελληνισμού πραγματοποίησαν την ξακουστή εκστρατεία. Ναυπηγός του πλοίου ήταν ο Άργος από τον οποίο πήρε και το όνομα το πλοίο.

Η «Αργώ» αφού αντιμετώπισε μύριες περιπέτειες, στην Μεσόγειο, στο Αιγαίο, στον Ελλήσποντο και στην Μαύρη Θάλασσα, σύμφωνα με την Σχολή της Μιλήτου το 500 π. Χ. (διότι υπάρχουν και διαφορετικές ερμηνείες του ταξιδιού αυτού), έφθασε στην Κολχίδα. Εκεί τον ερωτεύθηκε παράφορα η άλλη κόρη του Βασιλέα Αιήτη η Μήδεια, με την βοήθεια της οποίας και τις συμβουλές της, κατόρθωσε να γίνει κάτοχος του Χρυσόμαλλου Δέρατος. Κατά τον χρόνο της επιστροφής του, ο Ιάσων έκαμε τους Γάμους του με την Μήδεια και μετά από επίσης πολλές περιπέτειες έφθασε στην Ιωλκό. Εκεί όμως, όπως αναφέρει ο Μύθος, από τον Πελία φονεύθηκαν οι γονείς του και ο Αδελφός του Πρόμαχος.

Παρ' όλα αυτά ο Ιάσων παρέδωσε το Χρυσόμαλλο δέρας στο Πελία και αφιέρωσε την «Αργώ» στον Ποσειδώνα. Μετά την εκδίκηση της Μήδειας προς Πελία για το κακό που έκαμε στην οικογένεια του Ιάσωνα, ο Ιάσων και η Μήδεια φεύγουν για την Κόρινθο. Τέλος κατά μίαν άλλην εκδοχή του μύθου ο Ιάσων και η Μήδεια επέστρεψαν στην Κολχίδα όπου βασίλευσαν για πολύ καιρό.

Ο Ιάσων έμεινε στην συνείδηση των Ελλήνων ως ο πρώτος τολμηρός θαλασσοπόρος ο οποίος με το θάρρος και την ορμή της νιότης του παρέσυρε σε παράτολμες περιπέτειες ήρωες πολύ μεγαλύτερους του κατά ηλικία οι οποίοι, μηδέ του Ηρακλή εξαιρουμένου, τον αναγνώρισαν ως αρχηγό των.

Ο θρυλικός θεσσαλός ήρωας Ιάσων, είναι αυτός που άνοιξε τους δρόμους προς τις κυριότερες πηγές πλούτου του Πόντου, επίσης η Αργοναυτική εκστρατεία θεωρείται η πρώτη μετοίκηση Ελλήνων στον Πόντο και τέλος κατά την Ελληνική Μυθολογία είναι αυτός που θεμελίωσε την παράδοση των Ελλήνων στην Ναυτιλία.

Ιωάννης Μ. Ασλανίδης
Αντιστράτηγος ε. α.
Επίτιμος Διοικητής Σ.Σ.Ε.